

Nr 20.

Ankom till riksdagens kansli den 4 april 1924 kl. 11 f. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av att traktater rörande inrättande av undersöknings- och förlikningsnämnder avslutas mellan Sverige samt Danmark, Finland och Norge.

Till konstitutionsutskottets handläggning hava båda kamrarna hänvisat en av Kungl. Maj:t till riksdagen avlåten proposition, nr 183, däri Kungl. Maj:t anhållit om riksdagens yttrande rörande följande förslag till text till traktater mellan Sverige samt Danmark, Finland och Norge angående upprättande av undersöknings- och förlikningsnämnder i mellanstatliga tvister:

(Statschefen) och (Statschefen), vilka äro besjälade av önskan att främja utvecklingen av förlikningsförfarande i internationella tvister i en med akten för Nationernas förbund överensstämmande anda och som därvid velat för sin del förverkliga principerna i förbunds församlingens resolution den 22 september 1922 om avslutande av konventioner rörande förlikningsnämnder, hava överenskommit att i detta syfte avsluta en konvention och hava till sina fullmäktige utsett:

(Statschefen):

(Statschefen):

(Le Chef d'Etat) et (le Chef d'Etat), animés du désir de favoriser le développement de la procédure de conciliation des différends internationaux dans un esprit conforme au Pacte de la Société des Nations,

décidés à réaliser, dans les rapports entre les deux Etats, les principes de la résolution de l'Assemblée de la Société des Nations en date du 22 septembre 1922, tendant à l'institution de commissions de conciliation par voie de conventions entre les Etats,

ont résolu de conclure à cet effet une Convention et ont nommé Leurs plénipotentiaires, savoir:

(Le Chef d'Etat):

(Le Chef d'Etat):

Artikel 1.

De fördragsslutande parterna förplikta sig att till en stående nämnd, som upprättas på sätt nedan sägs, för undersökning och förlikning hänskjuta alla tvister, av vilket slag de vara må, som icke inom skälig tid kunna lösas på diplomatisk väg och icke enligt stadgan för den fasta mellanfolkliga

Article 1er.

Les Parties contractantes s'engagent à soumettre, aux fins d'enquête et de conciliation, à une Commission permanente, constituée dans les conditions prévues ci-dessous, tous différends, de quelque nature qu'ils soient, qui n'auraient pu être résolus par la voie diplomatique dans un délai raisonnable

domstolen eller annan överenskommelse mellan dem skola underkastas aningen sagda domstols eller skiljedomstols avgörande.

Artikel 2.

Därest tvist, som av ena parten hänskjutits till nämnden, av andra parten anhängiggöres vid domstol eller skiljedomstol på grund av bestämmelser, som avses i art. 1, skall nämnden uppskjuta handläggningen av tvisten i avbidan på domstolens eller skiljedomstolens beslut rörande sin behörighet.

Artikel 3.

Nämnden skall bestå av fem medlemmar. Vardera parten utser två av dessa, av vilka en kan väljas bland statens egna medborgare. Den femte medlemmen, vilken skall vara nämndens ordförande, skall vara av annan nationalitet än nämndens övriga medlemmar. Ordföranden utses av parterna i förening. Skulle dessa icke kunna enas om valet, skall han efter anmodan av endera parten utses av presidenten för den fasta mellanfolkliga domstolen eller, därest denne är medborgare i någon av de fördragslutande staterna, av domstolens vice president.

Nämnden skall vara tillsatt inom sex månader efter utväxlingen av ratifikationerna till denna konvention.

Artikel 4.

Nämndens medlemmar utses för en tid av tre år. Deras uppdrag kan ej återkallas under mandatstiden, med mindre parterna äro därom ense. I händelse medlem dör eller avgår från sin befattning, skall för återstoden av mandatstiden en annan utses i hans ställe, såvitt möjligt inom två månader därefter, och i varje fall så snart tvist hänskjutits till nämnden.

et qui ne doivent pas être déferés, aux termes, soit du Statut de la Cour Permanente de Justice Internationale, soit de tout autre accord conclu entre Elles, à la dite Cour ou à un tribunal d'arbitrage.

Article 2.

Si un différend, dont l'une des Parties a saisi la Commission, est porté par l'autre Partie, conformément aux dispositions visées à l'article 1er, devant la Cour Permanente ou un tribunal d'arbitrage, la Commission suspendra l'examen du différend jusqu'à ce que la Cour ou le tribunal ait statué sur la compétence.

Article 3.

La Commission se compose de cinq membres. Chaque Etat en désigne deux, dont l'un peut être choisi parmi ses propres nationaux. Le cinquième, qui remplit les fonctions de Président doit appartenir à une autre nationalité qu'à celles des autres membres de la Commission. Le Président est désigné d'un commun accord par les Parties. Au cas où cet accord ne pourrait s'établir, sa nomination sera effectué à la requête de l'une des Parties, par le Président de la Cour Permanente de Justice Internationale ou, si celui-ci est ressortissant d'un des Etats contractants, par le Vice-Président de la Cour.

La Commission devra être constituée dans les six mois qui suivront l'échange des ratifications de la présente Convention.

Article 4.

Les Membres de la Commission sont nommés pour trois ans. Sauf accord contraire entre les Parties, ils ne pourront pas être révoqués pendant la durée de leur mandat. En cas de décès ou de retraite de l'un d'eux il devra être pourvu à son remplacement pour le reste de la durée de son mandat, si possible dans les deux mois qui suivront et, en tout cas, aussitôt qu'un différend aura été soumis à la Commission.

Artikel 5.

Inom loppet av fjorton dagar från det någondera parten hänskjutit tvist till nämnden, äger part att för behandling av ifrågavarande tvist ersätta den ene av de från hans sida utsedda medlemmarna med en person, som i den föreliggande frågan äger speciell sakkunskap, dock med iakttagande av den i art. 3 stadgade regeln rörande medlemmarnas nationalitet.

Part, som vill begagna denna rätt, skall därom genast underrätta motparten, och äger i ty fall denne att inom fjorton dagar, sedan han erhållit underrättelsen, vidtaga motsvarande åtgärd.

Artikel 6.

Om vid utgången av en medlems mandatstid annan medlem ej blivit i hans ställe utsedd, skall hans mandat anses förnyat på tre år; dock att ordförandens mandat skall upphöra vid mandatstidens utgång, därest detta dessförinnan påyrkats av endera av parterna.

Medlem, vars mandat utgår, medan en tvist beror på nämndens handläggning, skall, ändå att efterträdare blivit utsedd, fortsätta att deltaga i handläggningen av tvisten till dess den avslutats.

Artikel 7.

Tvist hänskjutes till nämnden genom meddelande från en av de fördragsslutande parterna till nämndens ordförande. Sådant meddelande skall omedelbart delgivas andra parten. Ordföranden skall snarast möjligt sammankalla nämnden.

Meddelande om tvistens hänskjutande till nämnden skall av vederbörande part tillställas Nationernas förbunds generalsekreterare för kännedom.

Artikel 8.

Nämnden skall sammanträda å den ort, där Nationernas förbund har sitt

Article 5.

Dans un délai de quinze jours, à dater de celui où l'un des Etats contractants aura porté un différend devant la Commission, chacune des Parties pourra, pour l'examen du litige visé, remplacer l'un des membres désignés par Elle par une personne possédant une compétence spéciale dans la matière, sous réserve, toutefois, de la règle stipulée à l'article 3 concernant la nationalité des membres de la Commission.

La Partie qui voudrait user de ce droit, en avertira immédiatement la Partie adverse; dans ce cas, Celle-ci a la faculté d'user du même droit, dans un délai de quinze jours à partir de celui où l'avertissement Lui est parvenu.

Article 6.

Si, à l'expiration du mandat d'un membre, il n'est pas pourvu à son remplacement, son mandat est censé renouvelé pour une période de trois ans; toutefois, sur la demande de l'une des Parties, les fonctions du Président doivent cesser à la fin de son mandat.

Un membre dont le mandat expire pendant la durée d'une procédure en cours continue à prendre part à l'examen du différend jusqu'à ce que la procédure soit terminée, nonobstant le fait que son remplaçant ait été désignée.

Article 7.

Les différends sont portés devant la Commission par la notification qui en est faite par l'une des Parties au Président de la Commission. Cette notification doit être portée immédiatement à la connaissance de la Partie adverse. Le Président doit convoquer la Commission dans le plus bref délai.

La Partie ayant saisi la Commission du différend en avisera le Secrétaire général de la Société des Nations.

Article 8.

La Commission se réunit au siège de la Société des Nations, à moins

säte, såvida icke parterna för särskilt fall annorlunda överenskommit.

Artikel 9.

Parterna förbinda sig att tillställa nämnden alla erforderliga upplysningar samt i övrigt bereda nämnden alla för fullgörande av dess uppdrag erforderliga lättnader.

Nämnden äger att hos Nationernas förbunds generalsekreterare anhålla om sekretariatets bistånd, där detta är för nämndens verksamhet behöfligt.

Artikel 10.

Parterna äga rätt att utse särskilda ombud hos nämnden, vilka även skola tjäna såsom mellanhand mellan dem och nämnden.

Artikel 11.

Förhandlingarna inför nämnden äro ej offentliga med mindre nämnden med parternas samtycke annorledes beslutar.

Artikel 12.

Förfarandet inför nämnden är kontradiktoriskt.

Nämnden skall i övrigt själv fastställa reglerna för förfarandet, dock att bestämmelserna i avdelning III i Haag-konventionen den 18 oktober 1907 för avgörande på fredlig väg av internationella tvister skola tillämpas med mindre nämnden genom enhälligt beslut annorlunda bestämmer.

Artikel 13.

Beslut av nämnden fattas med enkel majoritet, där ej annorledes i denna konvention stadgas. Varje medlem äger en röst och ordföranden vid lika röstetal utslagsröst. Nämnden är beslutsmässig, om samtliga medlemmar erhållit vederbörlig kallelse till sammanträdet och ordföranden jämte minst två andra medlemmar äro närvarande.

Artikel 14.

Nämnden skall avgiva betänkande i

que les Parties ne lui aient assigné, dans un cas particulier, un autre lieu de réunion.

Article 9.

Les Parties s'engagent à fournir à la Commission toutes les informations utiles et à lui faciliter, à tous égards, l'accomplissement de sa tâche.

La Commission pourra demander au Secrétaire général de la Société des Nations l'assistance du Secrétariat, si la Commission en a besoin pour ses travaux.

Article 10.

Les Parties ont le droit de nommer des agents spéciaux auprès de la Commission qui devront en même temps servir d'intermédiaires entre Elles et la Commission.

Article 11.

Les débats devant la Commission ne sont publics que si la Commission, d'accord avec les Parties, en décide ainsi.

Article 12.

La procédure devant la Commission est contradictoire.

La Commission réglera elle-même la procédure, en tenant compte, à défaut d'une décision contraire prise à l'unanimité, des dispositions contenues au titre III de la Convention de la Haye pour le règlement pacifique des conflits internationaux, du 18 octobre 1907.

Article 13.

Sous réserve des dispositions contraires de la présente Convention, les décisions de la Commission sont prises à la majorité simple. Chaque membre dispose d'une voix, celle du Président étant décisive en cas de partage. La Commission peut délibérer valablement si tous les membres ont été dûment convoqués et si le Président et au moins deux autres membres sont présents.

Article 14.

La Commission fera un rapport sur

varje tvist, som hänskjutits till densamma. Betänkandet skall innehålla ett förslag till förlikning, om sakens beskaffenhet därtill giver anledning och minst tre av nämndens medlemmar förena sig om dylikt förslag.

Avvikande mening inom nämnden skall jämte motivering för densamma angivas i betänkandet.

Artikel 15.

Nämnden bör avsluta sitt arbete inom sex månader från det tvisten hänskjutits till nämnden, parterna likväl obetaget att överenskomma om förlängning av denna tidrymd.

I ovannämnda tidrymd inräknas ej tid, varunder nämndens verksamhet varit avbruten på grund bestämmelsen i art. 2.

Artikel 16.

Nämndens betänkande undertecknas av ordföranden och skall ofördröjligen bringas till parternas och Nationernas förbunds generalsekreterares kännedom.

Parterna förplikta sig att inom skälig tid underrätta varandra, huruvida de godkänna betänkandets innehåll och antaga det förlikningsförslag, som däri må hava framställts.

På överenskommelse mellan parterna beror, huruvida nämndens betänkande skall publiceras omedelbart efter dess avgivande; dock kan nämnden, där synnerliga skäl föreligga, besluta, att betänkandet även utan sådan överenskommelse skall omedelbart offentliggöras.

Artikel 17.

Ersättning till medlemmarna av nämnden för deras befattning med en till nämnden hänskjuten tvist utgår sålunda, att vardera parten utbetalar ersättning till de av honom utsedda medlemmarna och hälften av ersättningen till ordföranden.

Parterna böra söka träffa överenskommelse i syfte att ersättning skall utgå efter samma grunder till de från

chaque différend qui lui a été soumis. Le rapport comportera un projet de règlement du différend, si les circonstances y donnent lieu et si trois au moins des membres de la Commission se mettent d'accord sur un tel projet.

L'avis motivé des membres restés en minorité sera consigné dans le rapport.

Article 15.

Sous réserve du droit de Parties de prolonger ce délai, la Commission doit achever ses travaux dans un délai de six mois, à dater du jour où le différend a été porté devant la Commission.

Le temps durant lequel les travaux de la Commission sont suspendus selon les dispositions de l'article 2 n'est pas compris dans le délai susmentionné.

Article 16.

Le rapport de la Commission est signé par le Président et porté sans délai à la connaissance des Parties et du Secrétaire général de la Société des Nations.

Leur connaissance réciproque dans un délai raisonnable si Elles acceptent les constatations du rapport et les propositions qu'il renferme.

Il appartient aux Parties de décider, d'un commun accord, si le rapport de la Commission doit être publié immédiatement. Toutefois, même à défaut de cet accord, la Commission pourra, en cas de raisons spéciales, procéder à la publication immédiate du rapport.

Article 17.

Chacune des Parties indemniserá les membres de la Commission nommés par Elle et fournira la moitié de l'indemnité du Président.

Les Parties doivent chercher à s'entendre pour que, des deux côtés, les indemnités des membres de la Com-

vardera sidan utsedda medlemmarna. mission soient fixées d'après les mêmes chiffres.

Vardera parten har att själv vidkännas sina utgifter i anledning av förfarandet, samt hälften av dem, som av nämnden prövats vara gemensamma. la Commission.

Artikel 18.

Denna konvention skall ratificeras och ratifikationerna skola utväxlas i så snart ske kan. Den träder i kraft omedelbart efter ratifikationernas utväxlande och gäller fem år räknat från denna tidpunkt. Där-est den ej senast sex månader före utgången av nämnda tidrymd blivit uppsagd, skall den gälla ytterligare fem år; och skall den allt framgent anses förlängd för en tidrymd av fem år, om den icke minst sex månader före utgången av närmast föregående femårsperiod blivit uppsagd.

Till bekräftelse härav hava de respektive fullmäktige undertecknat denna konvention och försett densamma med sina sigill.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till det vid propositionen fogade utdraget av protokollet över utrikesdepartementsärenden den 19 mars 1924.

*Utskottets
yttrande.*

Utskottet har efter granskning av ifrågavarande förslag ej funnit anledning till erinran emot att de avsedda traktaterna avslutas i enlighet med detsamma.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen ville avgiva det yttrande, att riksdagen ej har något att erinra emot föreliggande förslag till text avsett att läggas till grund för traktater mellan Sverige samt Danmark, Finland och Norge.

Stockholm den 4 april 1924.

På konstitutionsutskottets vägnar:

K. VON GEIJER.

Närvarande: Herrar Larsson i Västerås*, von Geijer, Strömberg, Thulin, Reuterskiöld, G. W. Hansson, Dahl, Lyberg, Stendahl, A. W. Johansson, Johan Bergman, Magnusson i Tumhult*, Sävström, Jansson i Edsbäcken, Engberg, K. A. Westman, Bäckström, Gustafson i Kasenberg, Karlsson i Vadstena och Fast.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.